

STATUT

ZWIĄZKU ZAWODOWEGO
MASZYNISTÓW WYCIĄGOWYCH KOPALŃ
W POLSCE

TEKST JEDNOLITY

Katowice, dnia 20 czerwca 2025 roku

**JEDNOLITY TEKST STATUTU ZWIĄZKU ZAWODOWEGO
MASZYNISTÓW WYCIĄGOWYCH KOPALŃ
W POLSCE**

Spisany w oparciu o postanowienia Uchwały z dnia 14 kwietnia 1993 roku, ze zmianami opisanymi Uchwałami Krajowego Zjazdu Delegatów: z dnia 18 maja 2002 roku.; z dnia 28 października 2006 roku; z dnia 7 listopada 2008 roku; z dnia 26 maja 2014 roku; z dnia 18 listopada 2016 roku; z dnia 16 listopada 2018 roku; z dnia 10 maja 2022 roku; z dnia 6 października 2023 roku oraz z dnia 16 czerwca 2025 roku., o treści:

Rozdział I

Postanowienia ogólne

art.1

Związek Zawodowy Maszynistów Wyciągowych Kopalń w Polsce, zwany dalej „Związkiem”, jest niezależną oraz samorządną organizacją międzybranżową i wielozakładową zrzeszającą emerytów i rencistów oraz osoby bezrobotne, a także osoby wykonujące pracę zarobkową w rozumieniu ustawy o związkach zawodowych, w szczególności na stanowisku maszynisty wyciągowego i innych stanowiskach związanych z transportem pionowym w zakładzie górniczym. Członkami Związku mogą być także wolontariusze, stażyści i inne osoby, które świadczą osobiście pracę bez wynagrodzenia, a także osoby skierowane do pracodawcy w celu odbycia służby zastępczej. Członkostwo w Związku może zostać nadane także innym osobom na warunkach opisanych w niniejszym Statucie.

art.2

1. Związek działa na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Siedzibą Związku jest miasto Katowice.

art.3

1. Związek jest niezależny w swojej działalności statutowej od pracodawców, administracji państwowej i samorządu terytorialnego oraz innych organizacji.
2. W swoim działaniu Związek kieruje się zasadami obowiązującego prawa, a w szczególności ustawą o związkach zawodowych i ratyfikowanymi międzynarodowymi konwencjami.

art.4

Związek może zawierać porozumienia o współdziałaniu i współpracy z innymi związkami zawodowymi, jeśli statuty i działalność tych związków odpowiadają podstawowym zasadom określonym w niniejszym Statucie.

art.5

Podstawą działania Związku jest jego Statut.

Rozdział II

Cele i zadania Związku

art.6

1. Celem działalności Związku jest obrona praw, godności i interesów członków Związku w zakresie warunków pracy zarobkowej i płac oraz warunków socjalno-bytowych i kulturalnych, a w szczególności:

- 1) ochrona interesów zdrowotnych, materialnych, socjalnych i kulturalnych członków i ich rodzin,
- 2) zabezpieczenie praw członków w zakresie wykonywanej pracy zarobkowej, wynagrodzenia, warunków socjalno-bytowych oraz bezpieczeństwa i higieny pracy,
- 3) podejmowanie starań o zharmonizowanie prawidłowego działania zakładu pracy z interesami członków,
- 4) umacnianie rodziny oraz ochrona życia rodzinnego,
- 5) szerzenie demokratyzmu i umacnianie koleżeńskiej solidarności w stosunkach wzajemnych,
- 6) zapewnienie członkom warunków podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- 7) wpływ na kształtowanie polityki gospodarczej i społecznej,
- 8) kształtowanie aktywnej postawy działania dla dobra Ojczyzny,
- 9) podejmowanie działań na rzecz ochrony naturalnego środowiska człowieka,
- 10) pogłębianie wiedzy członków Związku,
- 11) przeciwdziałanie bezrobociu i pomoc bezrobotnym członkom Związku.

2. Związek realizuje swoje cele przez:

- 1) reprezentowanie swoich członków wobec pracodawców, władz i organów administracji państwowej, samorządu terytorialnego oraz organizacji i instytucji politycznych i społecznych,

- 2) współdziałanie z organami władzy, administracji państwowej i samorządu terytorialnego w zakresie wynikającym z przepisów prawa,
- 3) dążenie do systematycznej poprawy sytuacji materialnej i socjalnej wykonujących pracę zarobkową, emerytów i rencistów, troszczenie się o ich sprawy bytowe oraz udzielanie im pomocy prawnej w dochodzeniu należnych uprawnień i świadczeń,
- 4) zawieranie i wypowiedzanie układów zbiorowych pracy oraz innych porozumień pomiędzy Związkiem a pracodawcą,
- 5) prowadzenie rozmów, negocjacji i sporów oraz udzielanie pomocy prawnej i podejmowanie interwencji w przypadku konfliktu między wykonującym pracę zarobkową a pracodawcą,
- 6) zajmowanie stanowisk w indywidualnych sprawach członków wykonujących pracę zarobkową w zakresie unormowanym przez prawo,
- 7) opiniowanie założeń i projektów aktów prawnych w granicach i trybie określonym obowiązującym ustawodawstwem,
- 8) branie udziału w nadzorze nad przestrzeganiem warunków wykonania pracy zarobkowej w zakładach pracy zatrudniających członków Związku,
- 9) sprawowanie kontroli nad warunkami bezpieczeństwa i higieny pracy; podejmowanie przewidzianych prawem działań w przypadku występowania zagrożeń dla życia i zdrowia wykonujących pracę zarobkową, zapewnianie okresowej kontroli stanowisk pracy i zakazywanie swym członkom pracy na stanowiskach nie odpowiadających ustalonym warunkom,
- 10) informowanie członków o działaniach Związku oraz prowadzenie działalności szkoleniowej, wydawniczej i prasowej, wydawniczej i prasowej,
- 11) inicjowanie i organizowanie samopomocy członków Związku,
- 12) udzielanie pomocy materialnej członkom Związku,
- 13) pozyskiwanie środków przeznaczonych na realizację zadań statutowych,
- 14) organizowanie i kierowanie akcjami protestacyjnymi załóg w przypadku istotnego naruszenia interesów wykonujących pracę zarobkową, w szczególności uzasadnionych przypadkach proklamowanie strajku,
- 15) przeciwdziałanie przejawom patologii społecznej,
- 16) popieranie inicjatyw w zakresie usprawnienia gospodarki, rozwoju kultury, oświaty, nauki i postępu technicznego,
- 17) prowadzenie działalności oświatowo - kulturalnej, tworzenie warunków do odpoczynku po pracy, poprzez między innymi organizowanie wycieczek, imprez sportowych, imprez dla członków,
- 18) współdziałanie ze służbą zdrowia w celu ochrony zdrowia członków i ich rodzin,
- 19) prowadzenie badań nad warunkami życia ogółu członków, w szczególności nad poziomem kosztów utrzymania,
- 20) tworzenie funduszy celowych, w tym strajkowego i pomoc bezrobotnym,

- 21) dokonywanie darowizn na rzecz członków Związku i ich rodzin w zakresie pomocy opisanej Statutem oraz na rzecz organizacji pożytku publicznego dla potrzeb zadań należących do sfery zadań publicznych, o której mowa w przepisach powszechnie wiążących, a także na rzecz innych podmiotów, stosowanie do uprawnień opisanych w ustawach,
- 22) podejmowanie wszelkich innych działań jakie mogą się okazać konieczne w celu obrony interesów Związku i jego członków.

Rozdział III

Członkostwo

art.7

1. Członkiem Związku może być każda osoba wykonująca pracę zarobkową w rozumieniu ustawy o związkach zawodowych, w szczególności na stanowisku maszynisty wyciągowego i innych stanowiskach związanych z transportem pionowym w zakładzie górniczym.
2. Członkiem Związku może być również emeryt i rencista oraz osoba bezrobotna, a także wolontariusz, stażysta i inne osoby, które świadczą osobiście pracę bez wynagrodzenia, a także osoba skierowana do pracodawcy w celu odbycia służby zastępczej.
3. Prezydium Zarząd/u Krajowy/ego może nadać członkostwo w Związku także innym osobom niż opisane w ustępach 1-2 niniejszego artykułu na mocy podjętej uchwały.

art.8

1. Członkostwo Związku nabywa się z chwilą przyjęcia deklaracji członkowskiej na podstawie uchwały Zarządu właściwej struktury organizacyjnej Związku i opłacenia pierwszej składki.
2. Członkostwo Związku ustaje wskutek:
 - 1) wystąpienia ze Związku,
 - 2) skreślenia z rejestru członków,
 - 3) wykluczenia,
 - 4) śmierci członka.
3. Właściwe struktury organizacyjne Związku prowadzą ewidencję członków i ewidencję potrącanych składek, które winny być przekazywane co miesiąc Zarządowi Krajowemu Związku.
4. Dowodem przynależności do Związku jest złożona deklaracja członkowska i poświadczenie opłaconej bieżącej składki.
5. Skreślenie z rejestru członków następuje z powodu niepłacenia składek przez członka Związku przez okres kolejnych 3 miesięcy lub utraty formalnych wymogów warunkujących przynależność do Związku. Decyzję w tej materii podejmuje zarząd w formie uchwały. Członkowi związku przysługuje odwołanie od uchwały w terminie 14 dni od dnia jej otrzymania listem poleconym,
6. Wykluczenie ze Związku następuje na podstawie uchwały Zarządu właściwej struktury organizacyjnej Związku. Członkowi związku przysługuje odwołanie od uchwały terminie 14 dni od dnia jej otrzymania listem poleconym,

7. Członek Związku wybrany do władz związku lub organów statutowych nie może należeć do innej organizacji związkowej.

art.9

1. Członek Związku ma prawo:

1. uczestniczyć w pracach właściwej struktury organizacyjnej Związku,
2. korzystać z pomocy Związku w obronie praw pracowniczych i obywatelskich, w razie ich naruszenia przez pracodawcę lub administrację państwową i samorządową - w przypadkach tych Związek zobowiązany jest do zastosowania dostępnych mu środków obrony ze strajkiem włącznie. Związek może interweniować i udzielać pomocy w razie naruszenia innych praw Związku,
3. zgłaszać wnioski i opinie w sprawach działalności Związku,
4. być na bieżąco informowanym o wszelkich decyzjach i innych działaniach Związku,
5. zwracać się do Związku we wszystkich sprawach, związanych ze swoim bytem i pracą, a w szczególności dotyczących jego interesów i praw,
6. oceniać działalność Związku i jego władz,
7. występować z wnioskiem o odwołanie członków władz i organów Związku,
8. uczestniczyć w zebraniach i posiedzeniach władz i organów Związku, na których podejmowane są uchwały i decyzje, dotyczące jego osoby,
9. wybierać członków organów i władz Związku, a po upływie roku nieprzerwanej przynależności do Związku ma prawo być wybieranym do wszystkich organów i władz Związku. Powyższe ograniczenie biernego prawa wyborczego nie dotyczy wyboru do organów i władz nowo powstałych struktur Związku,
10. uczestniczyć w ustaleniu zaleceń dla wybranych delegatów,
11. korzystać z pomocy socjalnej Związku oraz urządzeń kulturalnych, sportowych i innych, będących do dyspozycji Związku,
12. otrzymywać od Związku pomoc finansową w okresie pozostawania bez pracy na skutek działalności związkowej oraz w szczególnie uzasadnionych przypadkach losowych. Zakres i formy pomocy określa Zarząd Krajowy Związku na wniosek właściwej struktury organizacyjnej Związku.

2. Członek Związku jest zobowiązany:

1. przestrzegać postanowień Statutu i uchwał władz Związku,
2. czynnie uczestniczyć w życiu związkowym oraz regularnie opłacać składki członkowskie,
3. uczestniczyć w ogólnych zebraniach członków właściwej struktury organizacyjnej Związku oraz posiedzeniach władz i organów związkowych do których został wybrany, a w szczególności w zebraniach sprawozdawczo-wyborczych,
4. solidarnie uczestniczyć w akcjach podejmowanych przez Związek oraz nie brać udziału - bez akceptacji władz Związku - w akcjach organizowanych przez inne organizacje związkowe.

Rozdział IV
Struktura organizacyjna Związku

art.10

Strukturami Związku są:

1. Struktura krajowa,
2. Struktura zakładowa – Zakładowa Organizacja Związkowa działająca przy jednym pracodawcy lub Zakładowa Organizacja Koordynacyjna działająca przy pracodawcy w rozumieniu Kodeksu Pracy, w przedsiębiorstwie wielozakładowym, powołana na wniosek zakładowych organizacji związkowych i mogąca powstać u pracodawcy utworzonego w wyniku połączenia pracodawców objętych dotychczas, zakresem działania różnych struktur zakładowych. Powołujące ZOK zakładowe organizacje związkowe stają się strukturami podstawowymi Związku.
3. Struktura podstawowa - podstawowe organizacje związkowe działające przy jednostkach organizacyjnych przedsiębiorstwa wielozakładowego, gdzie działa pełnomocnik lub osoba reprezentująca pracodawcę, upoważniona do wykonywania czynności prawnych w zakresie prawa pracy i do składania oświadczeń w imieniu pracodawcy
4. w szczególnych przypadkach może powstać struktura międzyzakładowa i środowiskowa:
 - 1) organizacja międzyzakładowa może powstać na wniosek podstawowych zakładowych organizacji związkowych w przypadku gdy w przedsiębiorstwie wielozakładowym lub spółce przedsiębiorstw występuje wielu pracodawców w rozumieniu Kodeksu Pracy lub zgodnie z art. 15 p2 Statutu.
 - 2) organizacja środowiskowa może powstać na wniosek grupy co najmniej dziesięciu członków lub na wniosek podstawowych zakładowych organizacji związkowych i może mieć charakter regionalny bądź zawodowy czy emerycki.

art.11

1. Władzami struktury krajowej Związku są:
 - 1) Krajowy Zjazd Delegatów,
 - 2) Zarząd Krajowy,
 - 3) Prezydium Zarządu Krajowego.
2. Organem struktury krajowej Związku jest:
 - 1) Krajowa Komisja Rewizyjna.

art.12

1. Władzami struktury zakładowej są:
 - 1) ogólne zebranie członków lub delegatów
 - 2) Zarząd Organizacji Zakładowej
 - 3) Prezydium Zarządu Organizacji Zakładowej
2. Władzami Zakładowej Organizacji Koordynacyjnej są:
 - 1) Zarząd Zakładowej Organizacji Koordynacyjnej

- 2) Prezydium Zarządu Zakładowej Organizacji Koordynacyjnej
3. Organem struktury Zakładowej i Zakładowej Organizacji Koordynacyjnej jest:
 - 1) Komisja Rewizyjna

art.13

1. Władzami struktur podstawowych są:
 - 1) Ogólne Zebranie Członków,
 - 2) Zarząd Podstawowej Organizacji Związkowej
 - 3) Prezydium Zarządu,
2. Organem struktury podstawowej jest:
 - 1) Komisja Rewizyjna Podstawowej Organizacji Związkowej,

art.14

1. Władze i organy związkowe wszystkich szczebli pochodzą z wyborów.
2. Wybory odbywają się na następujących zasadach:
 - 1) kandydatem może być wyłącznie osoba uprawniona do głosowania na Zebraniu (Zjeździe) dokonującym wyboru, spełniająca równocześnie wymóg określony w art.9 ust.1 kpt. 9 Rozdziału III Statutu Związku,
 - 2) nie ogranicza się liczby kandydatów,
 - 3) głosowanie jest tajne, chyba że Statut lub Ordynacja Wyborcza stanowią inaczej,
 - 4) wybory są ważne, gdy w głosowaniu uczestniczy co najmniej połowa liczby członków (delegatów),
 - 5) funkcji związkowych nie można łączyć z kierowniczą funkcją w instancjach organizacji politycznych,
 - 6) delegaci wybierani są na okres kadencji,
 - 7) delegatem zostaje automatycznie członek władz lub wybieralnych organów kontrolnych poszczególnych szczebli. Mandat ten wygasa w momencie, gdy nie zostanie on wybrany do władz czy organów kontrolnych na kolejną kadencję
 - 8) członek Związku pozbawiony mandatu delegata na Zjazd (Zebranie) może pełnić funkcje związkowe do czasu najbliższego Zjazdu (Zebrania), który musi podjąć decyzję o jego ponownym powołaniu lub odwołaniu z pełnionej funkcji.

art.15

1. Zarząd Krajowy może tworzyć, na wniosek zainteresowanych struktur podstawowych: zakładowe organizacje koordynacyjne, struktury międzyzakładowe i środowiskowe, określając ich, kompetencje, sposób powoływania oraz zasady finansowania a także powoływać ich zarządy tymczasowe lub prezydium zarządów tymczasowych do czasu wyborów.
2. Pracownicy zakładów mogą tworzyć międzyzakładową strukturę podstawową do której mogą należeć pracownicy zakładów, w których nie istnieje Związek.

art.16

Do kompetencji i funkcjonowania władz i organów struktur podstawowych, struktur zakładowych (ZOK), w tym także międzyzakładowa i środowiskowych, stosuje się odpowiednio postanowienia Statutu, dotyczące władz i organów struktury krajowej, z tym że kompetencje określone w art.27 pkt.1 i 6 przysługują wyłącznie Krajowemu Zjazdowi Delegatów, a określone w art.29 ust.2 pkt. 4, 7 i 8 przysługują wyłącznie Zarządowi Krajowemu Związku.

art.17

1. Osobowość prawną posiada Związek Zawodowy Maszynistów Wyciągowych Kopalń w Polsce. Osobowość prawną mogą posiadać również wszystkie struktury, na swój wniosek złożony Zarządowi Krajowemu.
2. Powołanie struktury podstawowej oraz struktury zakładowej, międzyzakładowej lub środowiskowej, wymaga rejestracji poprzez wpisanie nazwy organizacji do rejestru, prowadzonego przez Zarząd Krajowy. Szczegółowy tryb postępowania rejestracyjnego określa regulamin, uchwalony przez Zarząd Krajowy.
3. Organizacje określone w ust.2 nabywają osobowość prawną z chwilą wpisania do rejestru.
4. W przypadku struktury podstawowej koniecznym do jej utworzenia jest podjęcie uchwały o jej utworzeniu przez co najmniej ilość osób uprawnionych do tworzenia związków zawodowych, zgodną z Ustawą o Związkach Zawodowych, a następnie dokonanie, zgodnie z ust.2 art. 17 wpisu do rejestru.
5. w przypadku likwidacji struktury podstawowej, zakładowej, międzyzakładowej i środowiskowej, konieczne jest podjęcie uchwały organu wybierającego zarządy tych struktur, powołanie przez niego komisji likwidacyjnej która przeprowadza likwidację danej struktury na podobnych zasadach jak likwidacja związku z tym, że wszelką dokumentację związku należy przekazać do Zarządu Krajowego z wnioskiem o wykreślenie z rejestru i protokołem komisji likwidacyjnej.
6. Skreśla się strukturę podstawową z rejestru organizacji, gdy liczba członków struktury podstawowej Związku utrzymuje się poniżej liczby osób uprawnionych do tworzenia związków zawodowych, zgodnej z ustawą o związkach zawodowych, przez okres dłuższy niż trzy miesiące oraz w innych przypadkach określonych regulaminem postępowania rejestracyjnego.

Rozdział V

Reprezentacja Związku

art.18

1. Reprezentowanie Związku na zewnątrz wobec wszelkich władz państwowych, organów administracji, samorządu terytorialnego, organizacji pracodawców, pracodawcy oraz innych organizacji państwowych i społecznych należy do Zarządu Krajowego.
2. Zarząd Krajowy Związku może upoważnić inne struktury Związku lub osoby do reprezentowania Związku, określając zakres upoważnienia.

art.19

1. Do zaciągania zobowiązań majątkowych w imieniu Związku wymagane jest współdziałanie

Przewodniczącego Zarządu Krajowego łącznie z Wiceprzewodniczącym albo obu Wiceprzewodniczącymi Zarządu Krajowego i członka Prezydium Zarządu Krajowego łącznie.

2. Do zaciągania zobowiązań majątkowych w imieniu Związku na szczeblu pozostałych struktur organizacyjnych stosuje się odpowiednio postanowienia ust. 1, pod warunkiem posiadania przez tę strukturę organizacyjną osobowości prawnej i tylko do wysokości majątku, będącego w posiadaniu tej struktury organizacyjnej.
3. Związek nie odpowiada za zobowiązania struktur organizacyjnych Związku posiadających osobowość prawną.

Rozdział VI Majątek Związku

art.20

1. Majątek Związku stanowią nieruchomości i ruchomości, prawa, gotówka, papiery wartościowe oraz inne aktywa.
2. Majątek Związku tworzony jest z:
 - 1) składek członkowskich,
 - 2) darowizn, zapisów i dotacji,
 - 3) dochodów z majątku Związku oraz prowadzonej działalności Związku,
 - 4) wpłat członków na fundusze celowe.
3. Składka członkowska wpłacona na rzecz Związku przez członka nie podlega zwrotowi.

art.21

Majątek i fundusze przeznaczone są na finansowanie działalności statutowej Związku, a w szczególności na działalność organizacyjną, socjalną i kulturalno-oświatową.

art.22

1. Podstawą działalności finansowej struktur Związku są budżety obejmujące wszystkie środki będące w dyspozycji tych struktur.
2. Budżet Związku uchwała się na okres 1 roku i zatwierdza go Zarząd Krajowy, nie później niż do końca pierwszego kwartału roku, w którym ma obowiązywać.

art.23

1. Ustalanie górnej i dolnej granicy składek członkowskich należy do kompetencji Krajowego Zjazdu Delegatów. Ustalenie wysokości składek członkowskich w granicach określonych przez Zjazd oraz zasady podziału kwot uzyskanych z tych składek należy do kompetencji Zarządu Krajowego Związku.
2. W pokrywaniu kosztów działalności władz i organów krajowych Związku uczestniczą struktury organizacyjne pozostałych szczebli na warunkach i zasadach określonych przez Zarząd Krajowy Związku.

Rozdział VII Władze Związku

art. 24

1. Władzami struktury krajowej (ogólnokrajowymi) Związku są;
 - 1) Krajowy Zjazd Delegatów,
 - 2) Zarząd Krajowy,
 - 3) Prezydium Zarządu Krajowego.
2. Władze wszystkich struktur Związku Zawodowego Maszynistów Wyciągowych Kopalń w Polsce wybierane są na wspólną kadencję, która trwa pięć lat. Mandat członka władzy Związku, wybranego do pełnienia funkcji przed upływem danej kadencji władz Związku, wygasa równocześnie z wygaśnięciem mandatów pozostałych członków władz Związku.
3. Krajowy Zjazd Delegatów, może przedłużyć kadencję władz wszystkich struktur Związku o okres ustalony uchwałą Zjazdu, jednak nie dłuższy niż 2 lata od podjęcia uchwały lub nie dłuższy niż 2 lata od końca przypadającej kadencji.
4. Mandaty członków tych organów i władz wygasają z chwilą wyboru nowych władz Związku oraz w przypadkach określonych w art.35 i art.36 niniejszego Statutu.

Krajowy Zjazd Delegatów

art.25

1. Krajowy Zjazd Delegatów jest najwyższą władzą Związku.
2. W Zjeździe uczestniczą delegaci struktur podstawowych oraz pozostałych szczebli, jeżeli przyznano im takie uprawnienie, wybrani we wszystkich ogniwach Związku oraz członkowie władz krajowych Związku i krajowych organów kontrolnych wybrani w mijającej kadencji na prawach delegatów. Sposób ich wyboru oraz liczbę delegatów z poszczególnych struktur ustala się zgodnie z przyjętą przez Zarząd Krajowy Ordynacją Wyborczą.

art.26

1. Krajowy Zjazd Delegatów obraduje na sesji zwyczajnej nie rzadziej niż co cztery lata. Krajowy Zjazd Delegatów zwołuje Zarząd Krajowy Związku. Krajowa Komisja Rewizyjna ma prawo zwołania Krajowego Zjazdu Delegatów, jeśli Zarząd nie zwoła tegoż, w terminie wynikającym z kalendarza prac.
2. Nadzwyczajną sesję Krajowego Zjazdu Delegatów, w celu rozpatrzenia konkretnej sprawy, zwołuje Zarząd Krajowy Związku, na pisemny wniosek:
 - 1) co najmniej 1/4 członków Związku,
 - 2) co najmniej 1/3 struktur organizacyjnych Związku,
 - 3) Krajowej Komisji Rewizyjnej.Zarząd Krajowy Związku obowiązany jest zwołać nadzwyczajną sesję Zjazdu w ciągu dwóch

miesiący od daty złożenia wniosku. W przypadku niezwołania Zjazdu w tym terminie, zwołuje go Krajowa Komisja Rewizyjna.

Zarząd Krajowy Związku może także zwołać sesję nadzwyczajną Krajowego Zjazdu Delegatów, z własnej inicjatywy, dla rozstrzygnięcia spraw niecierpiących zwłoki.

3. Zawiadomienie członków Związku o Zjeździe powinno nastąpić przynajmniej na 14 dni przed terminem Zjazdu i winno zawierać porządek obrad Zjazdu.

art.27

Do kompetencji Krajowego Zjazdu Delegatów należy, w szczególności:

1. uchwalanie Statutu i zmian do statutu
2. uchwalanie ogólnego programu działania Związku
3. wybór i odwołanie Przewodniczącego Zarządu Krajowego Związku
4. zatwierdzanie i odwołanie składu Zarządu Krajowego zgodnie z Ordynacją wyborczą.
5. wybór i odwołanie Przewodniczącego Krajowej Komisji Rewizyjnej i Krajowej Komisji Rewizyjnej
6. rozpatrywanie sprawozdań Zarządu Krajowego Związku i Krajowej Komisji Rewizyjnej oraz udzielenie absolutorium Zarządowi Krajowemu i Krajowej Komisji Rewizyjnej,
7. ustalanie górnej i dolnej granicy składek członkowskich,
8. ustalanie struktury organizacyjnej Związku
9. podjęcie uchwały o rozwiązaniu Związku.

art.28

1. Do ważności Zjazdu niezbędna jest obecność co najmniej połowy liczby delegatów.
2. Uchwały Zjazdu zapadają zwykłą większością głosów, chyba że Statut stanowi inaczej.
3. Uchwały o zmianie Statutu oraz wyborze Przewodniczącego Zarządu Krajowego i Przewodniczącego Krajowej Komisji Rewizyjnej zapadają bezwzględną większością głosów uprawnionych do głosowania, obecnych na Zjeździe.
4. Przy odwoływaniu Przewodniczącego Zarządu Krajowego i Przewodniczącego Krajowej Komisji Rewizyjnej, uchwały zapadają większością 2/3 głosów uprawnionych do głosowania obecnych na Zjeździe.
5. Uchwała o rozwiązaniu Związku zapada większością 2/3 głosów uprawnionych do głosowania na Zjeździe.
6. Uchwały na Zjeździe zapadają w głosowaniu jawnym. W sprawach personalnych lub na żądanie co najmniej 1/10 obecnych delegatów, Przewodniczący Zjazdu zarządza głosowanie tajne chyba, że delegaci zdecydowali inaczej.

Zarząd Krajowy

art.29

1. Zarząd Krajowy, jako organ wykonawczy - zarządzający Związku, jest władzą Związku między

sesjami Krajowego Zjazdu Delegatów, kieruje całokształtem działalności Związku, realizuje program, uchwały i postanowienia Krajowego Zjazdu Delegatów.

2. Do kompetencji Zarządu Krajowego należy, w szczególności:

- 1) realizowanie programu działania Związku i kierowanie pracami Związku,
- 2) wykonywanie uchwał i postanowień Krajowego Zjazdu Delegatów,
- 3) uchwalanie budżetu Związku i rozpatrywanie sprawozdań z jego wykonania,
- 4) ustalanie wysokości składek członkowskich w granicach określonych przez Krajowy Zjazd Delegatów oraz ustalanie zasad podziału kwot uzyskanych ze składek członkowskich,
- 5) zawieranie i wypowiedzanie ponadzakładowych układów zbiorowych pracy oraz innych umów i porozumień, dotyczących spraw pracowniczych, na szczeblu ponadzakładowym,
- 6) kontrolowanie działania Prezydium Zarządu Krajowego oraz rozpatrywanie okresowych sprawozdań z jego działalności,
- 7) wyrażanie zgody na nabywanie, zbywanie i obciążanie nieruchomości Związku,
- 8) podejmowanie decyzji o strajku wielozakładowym,
- 9) zarządzanie majątkiem i środkami finansowymi Związku,
- 10) prowadzenie działalności gospodarczej Związku,
- 11) zaciągania zobowiązań finansowych w imieniu Związku w ramach budżetu,
- 12) dokonywanie okresowych ocen działalności struktur Związku,
- 13) prowadzenie i rozwijanie współpracy i współdziałania z innymi organizacjami związkowymi w kraju i za granicą,
- 14) prowadzenie rejestrów, przewidzianych przepisami prawa lub niniejszym Statutem,
- 15) zmian w strukturze Związku w ramach postanowień Statutu
- 16) nadawanie odznak Związku, innych wyróżnień oraz nagród osobom fizycznym i prawnym.
- 17) przejmowanie i odpowiednie zabezpieczanie majątku i dokumentacji rozwiązanych struktur Związku,
- 18) ustalanie wynagrodzenia osób zatrudnionych w biurze Zarządu Krajowego, na wniosek Prezydium Zarządu,
- 19) podejmowanie wszelkich działań informacyjno-wyjaśniających, dotyczących sporów zbiorowych,
- 20) prawo wydawania czasopism oraz biuletynu związkowego,
- 21) uchwalanie lub zatwierdzanie regulaminów obowiązujących w Związku, oraz Ordynacji Wyborczej Związku,
- 22) podejmowanie uchwał w sprawie przeprowadzania nadzwyczajnych konferencji w strukturach organizacyjnych Związku gdzie udokumentowano naruszenie postanowień Statutu Związku, a w razie konieczności zebrań sprawozdawczo-wyborczych, a do czasu ich przeprowadzenia powołanie Zarządu Tymczasowego w tych strukturach.
- 23) podejmowanie wszelkich decyzji w sprawach Związku, nie zastrzeżonych przepisami prawa lub niniejszym Statutem do kompetencji Krajowego Zjazdu Delegatów,
- 24) rozpatrywanie wszelkich odwołań od wszelkich władz struktur podstawowych i innego szczebla, jeżeli taką strukturę powołano,
- 25) podejmowanie uchwał dotyczących wyboru i odwołania członków Prezydium Zarządu Krajowego zgodnie z Ordynacją Wyborczą Związku,
- 26) podejmowanie uchwał dotyczących zawieszenia w pełnieniu obowiązków Przewodniczącego Związku, Członka Zarządu Krajowego zgodnie z Ordynacją Wyborczą

Związku.

27) W okresie między Krajowymi Zjazdami Delegatów ma prawo:

- a) na wniosek Prezydium Zarządu Krajowego Związku do uzupełnienia w trakcie kadencji składu Zarządu Krajowego w wypadku powstania nowej Podstawowej Organizacji Związkowej, wówczas nie zachodzi konieczność zatwierdzenia członka Zarządu przez Krajowy Zjazd Delegatów; kadencja nowego członka Zarządu Krajowego wygasa równocześnie z wygaśnięciem pozostałych członków Zarządu
- b) na wniosek Podstawowej Organizacji Związkowej do zmiany w trakcie kadencji składu Zarządu Krajowego w wypadku zmiany przedstawiciela tej Podstawowej Organizacji Związkowej w Zarządzie Krajowym jaka dokonała się w trybie wyborczym i zgodnie z Ordynacją Wyborczą, wówczas nie zachodzi konieczność zatwierdzenia członka Zarządu przez Krajowy Zjazd Delegatów, kadencja nowego członka Zarządu Krajowego wygasa równocześnie z wygaśnięciem pozostałych członków Zarządu.

28) za szczególne zasługi dla Związku Zarząd Krajowy może przyznać tytuł: Honorowego Członka ZZMWK w Polsce. Tryb nadania ustala regulamin opracowany i przyjęty przez Zarząd Krajowy.

art.30

1. W skład Zarządu Krajowego wchodzi członkowie zatwierdzeni przez Krajowy Zjazd Delegatów, z zastrzeżeniem art. 29 ust. 2 pkt 27. Tryb i sposób wyboru Zarządu określa Ordynacja Wyborcza.
2. Przewodniczący Związku reprezentuje na zewnątrz Związek, kieruje pracami Zarządu Krajowego Związku i jego Prezydium, zobowiązany jest do nadzoru wykonywania obowiązków przez członków Zarządu Krajowego Związku i jego Prezydium. Dla pracowników zatrudnionych przez Zarząd Krajowy Związku Przewodniczący jest kierownikiem zakładu pracy w rozumieniu kodeksu pracy.
3. Posiedzenia Zarządu Krajowego odbywają się w miarę potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na kwartał.
4. Posiedzenia Zarządu Krajowego zwołuje Prezydium Zarządu. Do ważności posiedzeń Zarządu niezbędna jest obecność co najmniej połowy składu Zarządu. Uchwały Zarządu zapadają zwykłą większością głosów. Przy uchwałach w sprawach określonych w art. 29 ust.2 pkt. 24,25 i przy przyjęciu nowej Ordynacji Wyborczej obowiązuje większość 2/3 głosów uprawnionych do głosowania. Członek Zarządu Krajowego może być wyjątkowo zastępowany na posiedzeniu przez wiceprzewodniczącego na zasadzie pełnomocnictwa. Pełnomocnictwo do zastępowania członka Zarządu Krajowego na posiedzeniu powinno zostać udzielone na piśmie.

Prezydium Zarządu Krajowego

art.31

1. Prezydium Zarządu Krajowego kieruje bieżącą działalnością Związku w okresie pomiędzy posiedzeniami Zarządu Krajowego.

art.32

1. Prezydium działa na podstawie regulaminu, uchwalonego przez Zarząd Krajowy Związku.

2. Posiedzenia Prezydium odbywają się w miarę potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz w miesiącu, zwoływane są przez Przewodniczącego lub Wiceprzewodniczącego Prezydium.

art.33

1. Prezydium Zarządu Krajowego składa się z Przewodniczącego Zarządu Krajowego, Wiceprzewodniczącego ds. finansowych, Wiceprzewodniczącego ds. organizacyjno-prawnych, Sekretarza i członków Prezydium. Tryb i sposób wyboru określa Ordynacja Wyborcza.
2. Prezydium posiada wszelkie kompetencje Zarządu Krajowego oprócz kompetencji właściwych tylko Zarządowi Krajowemu zawartych w art.29 ust.2 p. 3,6,24 do 28
3. Do kompetencji i obowiązków właściwych Prezydium należą:
 - 1) wykonywanie uchwał i postanowień Zarządu Krajowego
 - 2) przygotowanie budżetu Związku i przedstawienie go Zarządowi do akceptacji
 - 3) zwoływanie posiedzeń Zarządu Krajowego,
 - 4) przedstawianie Zarządowi Krajowemu sprawozdań z działalności Prezydium prowadzonej pomiędzy kolejnymi posiedzeniami Zarządu
 - 5) współpraca z Krajową Komisją Rewizyjną, rozpatrywanie jej wniosków i uchwał i zaleceń,
 - 6) powoływanie komisji i zespołów problemowych oraz ich Przewodniczących,
 - 7) określanie zasad organizacji biura i zatrudniania w nim pracowników, po zasięgnięciu opinii Zarządu Krajowego.

Zarząd Zakładowej Organizacji Koordynacyjnej

Art. 34.

Do zakresu działania Zarządu Organizacji Zakładowej i Zakładowej Organizacji Koordynacyjnej należy:

- 1.reprezentowanie struktury zakładowej Związku wobec pracodawcy, władz i organów administracji państwowej i gospodarczej, a także innych organizacji i instytucji,
- 2.koordynowanie działań i uchwalanie ustaleń dla właściwych struktur organizacyjnych Związku,
- 3.uchwalanie budżetu rocznego,
- 4.podejmowanie decyzji o wejście w spór zbiorowy i strajku,
- 5.wybór członków Prezydium.

Zarząd Tymczasowy / Komisaryczny/

Art.35

Zarząd Tymczasowy /Komisaryczny/ powołuje Zarząd Krajowy:

1. w jednostkach tworzonych na wniosek członków lub organizacji podstawowych
2. na wniosek Krajowej Komisji Rewizyjnej lub Zakładowej Komisji rewizyjnej po stwierdzeniu naruszenia Statutu i działalności na szkodę Związku
3. Zarząd Tymczasowy ma wszystkie kompetencje Zarządu, w miejsce, którego został powołany
4. Zarząd Tymczasowy nie ponosi odpowiedzialności za powstałe wcześniej nieprawidłowości, a jego odpowiedzialność odnosi się tylko do działalności bieżącej.
5. Zarząd Tymczasowy działa do czasu przeprowadzenia wyborów w jednostce, w której został powołany.

Zarząd Podstawowej Zakładowej Organizacji

art.36

Do zakresu działania Zarządu Podstawowej Organizacji Związkowej należy:

1. reprezentowanie struktury podstawowej Związku wobec pełnomocnika lub osób reprezentujących pracodawcę, władz i organów administracji państwowej i gospodarczej, a także innych organizacji i instytucji,
2. reprezentowanie innych struktur Związku na podstawie udzielonego pełnomocnictwa,
3. uchwalanie budżetu rocznego,
4. wybór członków Prezydium.

Rozdział VIII

Odwoływanie członków władz Związku

art.37

1. Członkowie władz Związku mogą być odwołani z zajmowanych funkcji przed upływem kadencji w przypadku naruszenia postanowień Statutu, obowiązujących uchwał Związku, niewypełniania swoich obowiązków lub w inny sposób utraty zaufania swoich wyborców.
2. Odwołanie członka władz następuje w drodze uchwały organu, który go wybrał.
3. Członek władz krajowych Związku może być zawieszony w pełnieniu obowiązków w drodze uchwały Zarządu Krajowego.
4. Tryb i sposób odwołania oraz zawieszenia członka władz Związku określa Ordynacja Wyborcza.

art.38

1. Mandat członka władz Związku wygasa przed upływem kadencji wskutek:
 - 1) rezygnacji z mandatu,
 - 2) wystąpienia, skreślenia lub wykluczenia ze Związku,

- 3) odwołania,
 - 4) śmierci członka.
2. Szczegółowe zasady postępowania w przypadkach określonych w ust.1, określa regulamin.
 3. Uzupełnienia składu osobowego władz dokonuje się zgodnie z Ordynacją Wyborczą.

Rozdział IX

Krajowa Komisja Rewizyjna Związku

art.39

Krajowa Komisja Rewizyjna jest organem kontrolnym Związku, a do jej kompetencji należy:

1. kontrola i realizacja uchwał i postanowień Krajowego Zjazdu Delegatów,
2. kontrolowanie gospodarki i finansów Związku pod względem celowości, gospodarności, legalności i rzetelności,
3. kontrola działalności Zarządu Krajowego Związku, Prezydium Zarządu Krajowego Związku i Prezydiów i Zarządów struktur organizacyjnych Związku z punktu widzenia jej zgodności ze Statutem,
4. kontrola wpływu składek członkowskich,
5. opiniowanie projektów budżetu i sprawozdań finansowych,
6. nadzorowanie i koordynowanie prac Komisji Rewizyjnych struktur organizacyjnych Związku,
7. składanie sprawozdań ze swej działalności na Krajowym Zjeździe Delegatów oraz okresowe informowanie Zarządu Krajowego i Prezydium Zarządu Krajowego,
8. przygotowywanie materiałów do oceny działalności Zarządu Krajowego dla Krajowego Zjazdu Delegatów wraz z wnioskiem o udzielenie absolutorium Zarządowi Krajowemu,
9. uczestniczenie w posiedzeniach Zarządu Krajowego, Prezydium Zarządu Krajowego oraz zarządów i prezydiów struktur organizacyjnych Związku, z głosem doradczym.

art.40

1. Krajowa Komisja Rewizyjna działa na podstawie uchwalonego przez siebie regulaminu, który przedstawia Zarządowi Krajowemu do wglądu.
2. Posiedzenia Krajowej Komisji Rewizyjnej odbywają się w miarę potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na kwartał, zwoływane są przez Przewodniczącego lub Wiceprzewodniczącego.

art.41

1. Przewodniczącego Krajowej Komisji Rewizyjnej wybiera Krajowy Zjazd Delegatów. W skład Krajowej Komisji Rewizyjnej wchodzi członkowie wybrani przez Krajowy Zjazd Delegatów, w liczbie ustalonej przez Zjazd, spośród delegatów uprawnionych i wybranych na Krajowy Zjazd Delegatów. Tryb i sposób wyboru Przewodniczącego Krajowej Komisji Rewizyjnej i Krajowej Komisji Rewizyjnej określa Ordynacja Wyborcza.

2. Członek Krajowej Komisji Rewizyjnej nie może pełnić innych funkcji związkowych na szczeblu krajowym. Nie dotyczy to sprawowania mandatu delegata na Zjazd.
3. Krajowa Komisja Rewizyjna wybiera ze swego grona Prezydium, w terminie 7 dni od Zjazdu, na którym została wybrana, o czym niezwłocznie informuje Zarząd Krajowy.

art. 42

1. Postanowienia Statutu, dotyczące kadencji władz Związku oraz wygaśnięcia mandatu stosuje się odpowiednio do Krajowej Komisji Rewizyjnej.
2. Do kompetencji i funkcjonowania Komisji Rewizyjnych pozostałych struktur organizacyjnych Związku stosuje się odpowiednio postanowienia niniejszego Statutu, dotyczące Krajowej Komisji Rewizyjnej.

Rozdział X

Strajk

art. 43

Spy z pracodawcą lub administracją państwową winny być rozstrzygane w drodze negocjacji, a gdy nie da to rezultatów, Związek może podjąć akcję protestacyjną do strajku włącznie, zgodnie z Ustawą o rozstrzyganiu sporów zbiorowych.

Rozdział XI

Postanowienia przejściowe i końcowe

art.44

1. Symbolami zewnętrznymi Związku są sztandar, nazwa i znak graficzny Związku.
2. Związek posługuje się pieczętką z napisem; „Związek Zawodowy Maszynistów Wyciągowych Kopalń w Polsce”.
3. Nazwa, sztandar i znak graficzny Związku stanowią wyłączną własność Związku i podlegają ochronie.

art.45

1. Czynności związanych z likwidacją Związku dokonuje Komisja Likwidacyjna, powołana przez Krajowy Zjazd Delegatów, który określa również tryb i sposób likwidacji oraz cele, na jakie przeznaczają się majątek Związku.
2. Z przeprowadzonych czynności likwidacyjnych sporządza się sprawozdanie, które składa się w Sądzie .

art.46

W sprawach nieuregulowanych niniejszym Statutem, rozstrzyga Krajowy Zjazd, a w okresie między Zjazdami - Zarząd Krajowy.

art.47

Traci moc Statut Związku Zawodowego Maszynistów Wyciągowych Kopalń w Polsce z dnia 18.05.2002r., z późniejszymi zmianami.

art.48

Statut Związku Zawodowego Maszynistów Wyciągowych Kopalń w Polsce wchodzi w życie z dniem zarejestrowania jego zmian w Sądzie.

Tekst jednolity Statutu sporządzono w Katowicach, dnia 2 listopada 2023 roku
